

Fragments sepulcral

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Museu Comarcal de Manresa, Via Sant Ignasi 40, 08241 Manresa
Emplaçament Museu Comarcal de Manresa, Via Sant Ignasi 40, 08241 Manresa

Coordenades:

Latitud: 41.73817
Longitud: 1.97704
UTM Est (X): 414934
UTM Nord (Y): 4621212

Classificació

Número de fitxa 08277-155
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Medieval Romànic
Segle XII
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Pública
Titular: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, carrer Portaferrissa 1, 08002 Barcelona

Fitxes associades:

[Castell de Talamanca](#)

[Església de Santa Maria de Talamanca](#)

Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dg., 20/05/2007 - 02:00

Descripció

Fem una relació del sarcòfag i diferents fragments sepulcrales que trobem al Museu : 1. Sarcòfag del segle XII-XIII. Anicònic. No presenta decoració en el vas, exceptuant uns arquets semicirculars a tocar l'aresta inferior. A la tapa en canvi, hi ha tres creus. Ofereix la particularitat de tenir quatre petits petges troncocònics. Procedent de l'església de Santa Maria de Talamanca. SITJES (1994:88) 2. Tapa del segle XII. És de doble vessant, ampla al cap i estreta als peus. Vora el cap i a la part inclinada hi ha una creu eixamplada, dins un cercle, i en el cap triangular es repeteix el mateix tipus de creu, però més petita i dins un cercle bordonat, flanquejat per dues rosetes, orlades també; i més enllà, als angles, tres incisions verticals. 3. Vas del segle XII amb les cares requadrades amb un bordó, i on hi ha una estrella de raigs múltiples, dins un cercle, prop un dels caps. Com que el tros conservat és curt, no podem saber si al mig hi havia una creu. 4. Tros de pedra del segle XII, allargat i estret, que devia pertànyer a una altra ossera, o potser a la tapa de la que s'ha fet esment abans, i presenta un doble marc amb una sanefa de ziga-zaga, el de fora, mentre que més endins n'hi ha un altre en forma de corda. Al mig de la cara hi ha cercles, en un dels quals s'hi veu una octofòlia, sense que es pugui dir res de les altres, perquè el fragment no dóna per a més. SITJES (1994:88-89) 5. Vas sense tapa que té al frontal quatre arcs apuntats, amb sengles escuts penjats de la corretja i amb el camper losanjat. Fa 138 cm de llarg. SITJES (1994:111)

Història

La gran majoria dels enterraments a l'alta edat mitjana es feien en fosses cavades a terra o buidades a la codina, on n'hi havia també, en caixes de lloses enterrades, les cistes. Aquests enterraments tan pobres eren conseqüència de la inòpia general del país, tant de la massa popular com de les classes que, a la llarga, en podríem dir benestants. Va ser cap al segle XII, coincidint amb un més alt nivell de vida, quan es va generalitzar entre els magnats i probi homes, civils i eclesiàstics, el costum -ja iniciat minoritàriament al segle X- de recollir en caixes de pedra, els sarcòfags, els ossos dels difunts, després d'haver-se consumit els cadàvers sota terra. Podem fer una classificació de les osseres en dos grups: per una banda, les anicòniques i per altra, les que tenen la imatge del difunt o difunts. Del primer grup, diferenciem les osseres d'època preromànica i romànica (segles X-XIII) i les osseres de temps gòtics (segles XIV-XV). Pel que fa a les osseres icòniques, són d'època gòtica. SITJES (1994:66) L'any 1984 es va procedir a la recuperació d'aquests fragments de sepulcre que estaven encastats al paviment de davant l'església de Talamanca i en unes parets properes a la mateixa, fragments que després es dipositaren a l'interior del temple i amb posterioritat al Museu de Manresa.

Bibliografia

SITJES, Xavier (1994). L'art funerari medieval a la conca alta del Llobregat. Centre d'Estudis del Bages, Manresa.